

Іван Кульчицький

Цифрові навички – гармонізація з ЄС

Агенція європейських інновацій

<http://www.facebook.com/InnoEU.UA>

www.aei.org.ua

Координатор РГ4 УНП СхП

Дотичні ініціативи ГО АЄІ

ГО АЄІ спільно з партнерами започаткувала проведення аналітично-інформаційної ініціативи **«Шляхи розвитку професійних цифрових компетентностей у секторі культурної спадщини»**

Результати:

- Аналітичний документ «Шляхи розвитку професійних цифрових компетентностей у сфері культурної спадщини».
- Матеріали заходів та опитування щодо потреб у сфері цифризації культурної спадщини
- Рекомендації для органів державної влади та місцевого самоврядування, а також донорів щодо підтримки розвитку професійних цифрових компетентностей у сфері культурної спадщини. Розширення кола зацікавлених організацій у розвитку професійних цифрових компетентностей у сфері культурної спадщини в Україні
- Пропозиції щодо вдосконалення державних програм та пропозицій, направлених на підтримку розвитку професійних цифрових компетентностей у сфері культурної спадщини

Україна vs ЄС

- У Європейському цифровому компасі 2030 передбачено що до 2030 року в ЄС 80% населення оволодіє базовими цифровими навичками. В ЄС цифрова компетентність визнана однією з восьми ключових компетентностей для повноцінного життя та діяльності громадян ЄС
- У цьому контексті для України певними орієнтирами є індикатори, які представлені. В Україні. за планами Міністерства цифрової трансформації, планується за три роки навчити 6 млн українців цифровим навичками, починаючи з 2021.
- За даними української статистики населення України на початок 2021 року складає 41,6 млн.жителів, тобто 80% становить 33,3 млн. жителів.
- якщо вчити кожні три роки по 6 млн. жителів, то до 2030 року ми вийдемо на 20 млн. жителів. Тому швидше за все темпи набуття українськими громадянами цифрових навичок треба буде прискорити, і досягнення значення 33,3 млн. є цілком реальним.

.

Концепція розвитку цифрових компетентностей

- Кабінет міністрів України у березні 2021 року затвердив Концепцію розвитку цифрових компетентностей та план заходів з її реалізації. Цей [розпорядчий документ](#) передбачає розроблення та затвердження опису цифрової компетентності (рамки цифрової компетентності) та відповідних рамок цифрових компетентностей для основних професійних груп за сферами економічної діяльності.
- Реалізація цієї Концепції передбачена на період до 2025 року.

Шляхи розвитку цифрових навичок:

- здобуття особою цифрової освіти з використанням інформаційних ресурсів, нових освітніх технологій та цифрових освітніх ресурсів, спрямованих на підвищення рівня цифрових навичок та цифрових компетентностей;
- забезпечення безперервного розвитку професійних цифрових компетентностей для фахівців в системі підвищення кваліфікації різних галузей діяльності;
- створення Єдиного державного веб-порталу цифрової освіти “Дія. Цифрова освіта”;
- розроблення заходів щодо впровадження цифрових засобів доведення інформації (телебачення, соціальні мережі, трансляція в Інтернеті тощо).

Рамка цифрових компетентностей

Витяг з Концепції: Визначення системи та опису складових цифрової компетентності (рамки цифрової компетентності) здійснюється шляхом:

- розроблення та затвердження опису цифрової компетентності, який визначає ключові поняття, структуру цифрової компетентності за сферами, обсяг знань, умінь і практичних навичок громадян, рівні володіння цифровою компетентністю та може використовуватися з метою визнання, планування, формування, розвитку та вдосконалення цифрової компетентності громадян і працівників основних професійних груп різних сфер економічної діяльності (рамка цифрової компетентності);
- запровадження вимог до рівнів володіння професійними цифровими компетентностями при наймі персоналу, під час виконання професійних та службових обов'язків, проведення сертифікації, атестації тощо;
- розроблення рамок професійних цифрових компетентностей для основних професійних груп за сферами економічної діяльності та методичних рекомендацій щодо їх застосування.

Обговорення Рамки цифрової компетентності для громадян (DigComp UA)

30 березня 2021 року Міністерство цифрової трансформації [оприлюднило](#) проєкт Рамки із метою широкого громадського та експертного обговорення.

- За основу взято європейську концептуально-еталонну модель Рамки цифрових компетентностей для громадян ЄС “The Digital Competence Framework for Citizens with eight proficiency levels and examples of use” (DigComp 2.1), а також інші рекомендації у сфері цифрових компетентностей від європейських та міжнародних інституцій, які адаптовано до національних, культурних, освітніх та економічних особливостей України.
- Передбачається, що основні підходи, виміри та концептуальні засади цієї Рамки будуть у подальшому враховані при створенні інших концептуально-референтних рамок цифрових професійних компетентностей для різних груп населення та категорій працівників (педагогічних працівників, медичних працівників, держслужбовців, підприємців тощо).
- У 2021 році міністерство вже адаптувало рамку цифрової компетентності для громадян, освітян, держслужбовців, підприємців.
- На сьогодні Рамка цифрових компетентностей для громадян України містить 4 виміри, 6 сфер, 30 компетентностей та 6 рівнів володіння цифровими навичками.

Активність МОН України

Міністерство затвердило наказ про Типову програму підвищення кваліфікації педагогічних працівників із розвитку цифрової компетентності

Програма поділена на декілька модулів і спрямована на розвиток цифрових компетентності слухачів:

- вміння слугувати базою для створення різних за об'ємами та акцентами програм підвищення кваліфікації. орієнтуватися в інформаційному просторі;
- широкі знання щодо онлайн-безпеки;
- використання інформаційно-комунікаційних технологій у дистанційному навчанні;
- здатність оцінити рівень цифрової компетентності здобувачів освіти та допомогти його підвищити.

Типова програма може слугувати базою для створення різних за об'ємами та акцентами програм підвищення кваліфікації.

Коаліція цифрової трансформації vs Коаліція з цифрових навичок і робочих місць

За підтримки форуму громадянського суспільства Східного Партнерства у 2019 році виконувався проєкт «Сприяння формуванню порядку денного та інституційних передумов для розвитку цифрових компетенцій в Білорусі, Україні та Грузії». Виконавцем проєкту в Україні була ГО «Поліський фонд міжнародних та регіональних досліджень».

В рамках цього проєкту було підготовлено [путівник](#) для діяльності національних цифрових коаліцій в контексті розвитку цифрових навичок та компетентностей.

Також у цьому році 5 вересня було ініційовано створення Української національної цифрової коаліції – "Коаліція цифрової трансформації". Коаліція висвітлює свою діяльність через [групу](#) у Facebook.

Дослідження цифрових навичок українців

- За ініціативи Міністерства цифрової трансформації було у 2019р. та у 2021р. проведено соціологічне дослідження цифрових навичок громадян, що дало змогу побачити певну динаміку та оцінити прогрес за різними індикаторами.
- За результатами першого загальнонаціонального дослідження рівня цифрових навичок 2019 року, у 53% населення України цифрові навички знаходилися нижче позначки «базовий рівень» (за методологією оцінки цифрових навичок, яка застосовується Європейською комісією).
- [Повторне дослідження 2021 року](#) продемонструвало поступове підвищення рівня цифрових навичок. Частина українців з цифровими навичками нижче позначки «базовий рівень», скоротилась на 5,2% або ж на 1,42 млн. людей і наразі становить 47,8%. При цьому, доля українців, які не мають жодних цифрових навичок («No skills») скоротилась на 4% або ж на 1,09 млн. людей. На нашу думку, ці темпи підвищення рівня цифрових навичок є недостатніми щоб досягти рівня, який планується у Європейському цифровому компасі.

Пріоритет цифрові навички в EU4Digital

Пріоритет розвитку цифрових навичок є одним із 6 головних пріоритетів в європейській ініціативі EU4Digital. В рамках цієї ініціативи проведено ряд заходів та експертних обговорень.

За підсумками наголошується на важливості визначення чітких цілей та координації національних ініціатив з цифрових навичок, а також функціонування Національних коаліцій. Цим питанням був присвячений трьохденний [форум](#) 27-29 жовтня 2021 року.

Рекомендації

- Розробити комплексну національну стратегію в області цифрових навичок і компетенцій в Україні, для чого створити відповідну міжгалузеву робочу групу, яка включала б представників всіх зацікавлених стейкхолдерів відповідної сфери.
- Активізувати обговорення Рамки цифрових компетентностей з метою деталізації цієї рамки для окремих секторів економічної та суспільної активності в Україні.
- Імплементувати рекомендації ініціативи EU4Digital, особливо у контексті розвитку і розширення коаліції цифрової трансформації України.
- Систематизувати навчальні програми різного роду щодо формування і розвитку цифрових навичок.
- Запровадити ефективний моніторинг якості цифрових навичок та виявлення потреб у нових цифрових навичках на основі комплексної методології проведення досліджень ситуації у сфері розвитку цифрових

Рекомендації

- Запровадити ефективний моніторинг якості цифрових навичок та виявлення потреб у нових цифрових навичках на основі комплексної методології проведення досліджень ситуації у сфері розвитку цифрових навичок і компетенцій в Україні.
- Звернути особливу увагу на подолання цифрової нерівності, яка спостерігається в окремих секторах економіки, вікових групах чи соціальних верствах.
- Забезпечити впровадження удосконаленої (на базі Eurostat) національної системи індикаторів розвитку цифрових навичок і компетенцій в національну систему статистики.
- Покращити рівень співпраці в області цифрових навичок між Мінцфпрою, МОН та Мінрегіоном, особливо щодо залучення донорського фінансування та заходів на регіональному і місцевому рівнях.

Контакти

ГО "Агенція Європейських Інновацій"

Кульчицький Іван

info@aei.org.ua   kul.ivan@gmail.com

Тел. +380509292396

Розсилка

<https://groups.google.com/g/innoaei>

Facebook

<https://www.facebook.com/InnoEU.UA>